

**MATERIAŁY DO NAUKI PODSTAW PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ - LISTA
ZAGADNIENÍ I ORZECZEŃ ORAZ WYKAZ LITERATURY**

Rok akademicki 2021/2022

Katedra Prawa Europejskiego

LISTA ZAGADNIENÍ NA EGZAMIN Z PODSTAW PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ

1. Charakter prawny Unii Europejskiej.
2. Główny etapy rozwoju integracji w ramach Wspólnot i Unii.
3. Wartości UE (art. 2 TUE).
4. Ochrona praworządności w UE. Procedura z art. 7 TUE.
5. Cele Unii Europejskiej.
6. Autonomia prawa unijnego.
7. Podział kompetencji pomiędzy Unię Europejską a państwa członkowskie.
8. Zakres zastosowania prawa unijnego.
9. Zasada przyznania.
10. Zasada zajętego pola.
11. Zasada pomocniczości.
12. Zasadę proporcjonalności.
13. Procedura i warunki akcesji do UE.
14. Procedura wystąpienia z UE.
15. Instytucje UE i ich kompetencje, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji do tworzenia prawa.
16. Zasada równowagi instytucjonalnej.
17. Źródła prawa pierwotnego i ich charakterystyka.
18. Źródła prawa pochodnego i ich charakterystyka.
19. Akty ustawodawcze i akty nieustawodawcze.
20. Obowiązki państwa członkowskiego wynikające z transpozycji dyrektywy do prawa krajowego.
21. Obywatelstwo UE.
22. Zasada niedyskryminacji.
23. Ochrona praw podstawowych w UE (rozwój, płaszczyzny ochrony, Karta praw podstawowych UE).

24. Zasada pierwszeństwa.
25. Zasada skutku bezpośredniego.
26. Skutek bezpośredni poszczególnych norm prawa UE.
27. Sądy krajowe jako sądy unijne.
28. Zasada skuteczności.
29. Zasada skutecznej ochrony sądowej.
30. Emanacja państwa.
31. Zasada skutku pośredniego (prounijnej wykładni prawa krajowego).
32. Zasada odpowiedzialności odszkodowawczej państwa członkowskiego.
33. Zasada autonomii proceduralnej i jej ograniczenia.
34. Skład i kompetencje Trybunału Sprawiedliwości UE (TSUE).
35. Rola TSUE w kształtowaniu porządku prawnego UE. Moc wiążąca wyroków TSUE.
36. Postępowanie prejudycjalne.
37. Prawo i obowiązek zadania pytania prejudycjalnego.
38. Pojęcie sądu krajowego w rozumieniu art. 267 TFUE.
39. Skarga przeciwko państwu członkowskiemu (art. 258 TFUE).
40. Skarga o stwierdzenie nieważności aktu unijnego, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii *locus standi*.
41. Skarga na bezczynność instytucji.
42. Skarga odszkodowawcza przeciwko UE.
43. Charakterystyka Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. Kompetencje instytucji w tej dziedzinie.
44. Relacja prawa UE do prawa międzynarodowego.

ORZECZENIA NA EGZAMIN Z PODSTAW PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ

1. 6/64 Flaminio **Costa** przeciwko E.N.E.L.
2. 106/77 Amministrazione delle Finanze dello Stato przeciwko **Simmenthal** SpA
3. 26/69 **Stauder** przeciwko miastu Ulm
4. 11/70 **Internationale Handelsgesellschaft** mbH przeciwko Einfuhr- und Vorratsstelle fuer Getreide und Futtermittel (EVGF)
5. C-617/10 Åklagaren przeciwko Hans Åkerberg **Fransson**

6. C-399/11 Stefano **Melloni** przeciwko Ministerio Fiscal
7. 26/62 Spółka NV Algemene Transport - en Expeditie Onderneming **van Gend & Loos** przeciwko Holenderskiej administracji celnej
8. 41/74 Yvonne **van Duyn** przeciwko Home Office
9. C-91/92 Paola **Faccini Dori** przeciwko Recreb Srl
10. C-14/83 Sabine **von Colson** i Elisabeth Kamann przeciwko Land Nordrhein-Westfalen
11. C-106/89 **Marleasing** SA przeciwko La Comercial Internacional de Alimentación SA
12. C-212/02 Konstantinos **Adeneler** i inni przeciwko Ellinikos Organismos Galaktos (ELOG)
13. C-188/89 A. **Foster** i in. przeciwko British Gas plc
14. C-282/10 Maribel **Dominguez** przeciwko Centre informatique du Centre Ouest Atlantique i Préfet de la region Centre
15. C-6/90 i C-9/90 Andrea **Francovich** i Danila Bonifaci i in. przeciwko Republice Włoskiej
16. C-46/93 i C-48/93 **Brasserie du Pêcheur** SA przeciwko Bundesrepublik Deutschland i The Queen przeciwko Secretary of State for Transport, ex parte: Factortame Ltd i in.
17. C-213/89 The Queen przeciwko Secretary of State for Transport, ex parte **Factortame** Ltd i in.
18. C-224/01 Gerhard **Köbler** przeciwko Republice Austrii
19. 25/62 Przedsiębiorstwo **Plaumann** & Co. przeciwko Komisji
20. C-583/11 **Inuit Tapiriit Kanatami** i in. przeciwko Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej
21. 283/81 Srl **CILFIT** i Lanificio di Gavardo SpA. przeciwko Ministero della Sanità
22. 28-30/62 **Da Costa** en Schaake i in. przeciwko Administration fiscale néerlandaise
23. 314/85 **Foto-Frost** przeciwko Hauptzollamt Lübeck-Ost
24. C-407/98 Katarina **Abrahamsson** i Leif Anderson Elisabet Fogelqvist
25. C-402/05 P Yassin Abdullah **Kadi** i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji
26. C-441/17 R Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (**postanowienie w sprawie Puszczy Białowieskiej**)
27. C-64/16 Associação Sindical dos Juízes Portugueses przeciwko Tribunal de Contas (**sprawa sędziów portugalskich**)
28. C-216/18 PPU **LM (Celmer)**

29. C-791/19 Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (**system odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów; niezawisłość sędziowska, skuteczna ochrona prawna w dziedzinach objętych prawem Unii**)
30. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego sygn. akt K 18/04
31. Wyroki Federalnego Trybunału Konstytucyjnego w sprawach *Solange I* oraz *Solange II*

LITERATURA:

- A. Zawidzka-Łojek, A. Łazowski (red.), *Podręcznik prawa Unii Europejskiej*, wyd. II, Warszawa 2018
- M. M. Kenig-Witkowska (red.), A. Łazowski, R. Ostrihansky, *Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej*, wyd. VII, Warszawa 2017
- A. Łazowski, A. Zawidzka-Łojek (red.), *Instytucje i porządek prawny Unii Europejskiej*, wyd. II, Warszawa 2015
- P. Bogdanowicz, Pojęcie, treść i ochrona praworządności w prawie Unii Europejskiej, [w:] J. Barcz, A. Zawidzka-Łojek (red.), *Wniosek Komisji Europejskiej w sprawie wszczęcia w stosunku do Polski procedury art. 7 TUE*, Warszawa 2017
- M. Taborowski, Naruszenie elementów zasady państwa prawa (art. 2 TUE) jako ograniczenie zasady wzajemnego zaufania w prawie Unii Europejskiej (w świetle wyroku LM) [w:] J. Barcz, A. Zawidzka-Łojek (red.), *Sądowe mechanizmy ochrony praworządności w Polsce w świetle najnowszego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE*, Warszawa 2018